

# Rob Møhlmann exposeert 'Het Cantoproject' in museum Fijnaart

## Glimlachen om 124 conservenblikjes

Door Hans Rooseboom

**FIJNAART** – Het is een van de grootst denkbare projecten die een schilder kan ondernemen. Het Cantoproject van Rob Møhlmann bestaat uit 124 schilderijen met één en dezelfde hoofdpersoon: een conservenblikje.

De 124 schilderijen hangen met z'n allen in Museum van Lien in Fijnaart. Je bent er wel even zoet mee voor je alle 124 verbeeldingen van het blikje, onveranderlijk precies in het midden van het schilderij, tot je hebt genomen.

Doe het rustig aan, anders word je gek van dat blik van het fictieve merk Canto, dat gaandeweg een soort obsessie voor het oog wordt. En het is Rob Møhlmanns obsessie voor het akelig nauwgezet weergeven van de werkelijkheid die geleid heeft tot deze onmatige cyclus van schilderijen. Møhlmann (1956) kon in zijn Cantoproject al zijn talenten botvieren. Om te beginnen geeft de aard van het hoofdobject de schilder veel mogelijkheden. Het blikje is zo goed als naakt, de papieren wikkel is er op een strookje aan de bovenkant na afgescheurd. De combinatie van de factoren 'rond' en 'spiegelend' opent al een duizelingwekkend aantal mogelijkheden. Een spel met perspectief, met lichtval, lichtbreking, lichtweerkaatsing,

spiegeling, reliëf en diepte. En dan natuurlijk het eindeloze spel met kleur, alle kleuren, complementslerend, contrastlerend, in kunstlicht en in zonlicht. Het Cantoproject is een onderzoek naar de techniek van de schilderkunst én een onderzoek naar de mogelijkheden om met voorwerpen en symbolen te werken, om combinaties te ontdekken die een levenswijsheid of een stemming uitdrukken, of die gewoon 'leuk' of humoristisch zijn. Vele keren moet je om deze schilderijen glimlachen.

### Beperkingen

Inhoudelijk heeft Møhlmann zich geen beperkingen opgelegd. Zijn keuze van voorwerpen, van attributen heeft vaak een symbolische lading. Voor Møhlmann komt alles in aanmerking, het heeft er veel van dat hij de afgelopen 25 jaar alle voorwerpen in huis heeft vereeuwigd, met name ook voorwerpen die met de nek worden aangekeken of die andere mensen zelfs helemaal niet zien. Je hebt er het schilders-oog van Møhlmann voor nodig om het belang te zien van een blauw champignonbakje mét gescheurd cellofaan, een pissebed, een geel prijsstickertje, een flesje jodium, een oranje kniptang, een kersenbonbon in rood cellofaan. Maar ook de meer traditionele voorwerpen uit de Nederlandse stilleventraditie, zoals de geruite theedoek, eierschalen en

divers fruit schuwt deze schilder niet.

Het Cantoproject zit vol verwijzingen naar andere schilders, Cézanne, Matisse, Mondriaan, Vermeer, Arcimboldo, Rembrandt, Van Gogh, de laatste meerdere malen. Eén canto vermeldt de merknaam 'Rembrandt' op een potje vernis, de naam 'Vincent' op een tubeverf en de naam 'Møhlmann' op een pakje sigaretten. Dat laatste is geen arrogantie, maar zijn signatuur. Het is een ware sport om op de schilderijen van Møhlmann, en dat zijn er langzamerhand ontelbare – de signatuur te zoeken. Goed je best doen is het devies, en al kijkende dring je in het schilderij door.

### Schepper

Zelfportretten kom je ook tegen, vaak een glimp van een mysterieuze figuur op de achtergrond: het is de schilder, de schepper van al deze kleine universa. Het Cantoproject is ook het verslag, een neerslag van Møhlmanns gevecht tegen de tijdgeest. Het project kreeg zijn beslag in de jaren 1982-1993. Møhlmanns manier van schilderen, waarmee hij in de jaren '70 al begon, was absoluut *not done*, werd verketterd door alle officiële kunstmachten (musea, galeries, kritiek, fondsen), maar hij liet zich er niet door afleiden. En tegenwoordig is deze kunst weer helemaal 'in'. Het publiek

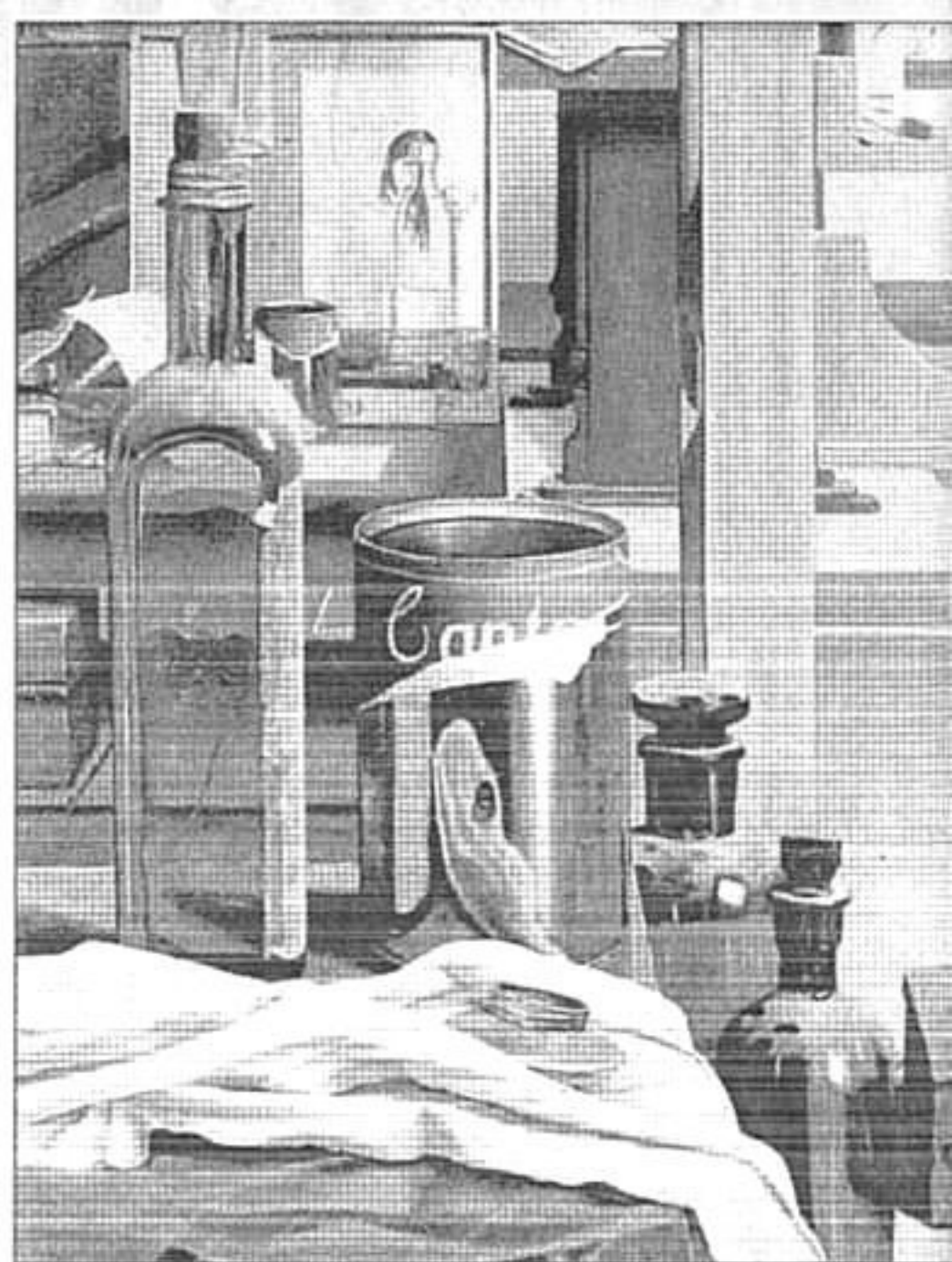
komt op figuratieve kunst af als vliegen op de stroop. Kunstenaars kunnen er bijna niet tegenop werken. Galeriehouders als Leo van Lien in Fijnaart hebben zelfs moeite om in deze tijd nog goede abstracte schilders te vinden, zeker onder jongere schilders. Abstract lijkt even helemaal 'uit'.

Zoals ze er nu bijhangen in Museum van Lien in Fijnaart, verspreid over een aantal ruimten, komen de 124 cantos over als de pronkstukjes van schilderkunst die ze zijn. Je moet ze in het echt zien, met hun sprekende kleuren. De afbeeldingen in het boek dat Møhlmann als onderdeel van het project heeft geschreven benaderen de werkelijkheid niet. De tekst van het boek is wél van belang: de uitvoerige toelichting van zijn bedoelingen zijn verhelderend. Schrijven doet Møhlmann bijna net zo graag als schilderen.

Zojuist is van zijn hand verschenen het boek *Zoektocht naar de Werkelijkheid*, naar aanleiding van het jubileum van 25 jaar schilderschap. De inleiding is van Diederik Kraaijpoel die terloops opmerkt dat 'Møhlmann niet opziet tegen een beetje werk' – een aardig understatement.

### Uitwisseling

Het presenteren van het Cantoproject in Museum van Lien is de eerste stap in een langdurige uitwisseling tussen de collecties van



• Rob Møhlmann, 'Canto 117, De doolhof 2' (1982-1993).

Van Lien en het Museum Møhlmann 'voor kunst die wat voorstelt'. Want Rob Møhlmann heeft een eigen museum in het Noordhollandse Venhuizen. Er zal in de toekomst een hoop uitgewisseld gaan worden tussen Fijnaart en Venhuizen, twee dorpen die duidelijk van de aanwe-

zigheid van een museum binnen hun grenzen profiteren.

### 'Het Canto-project'

- 'een blik op de werkelijkheid'. Tentoonstelling tot 1 juni van 124 stillevens van Rob Møhlmann. Museum Van Lien, Kadetijk 2, Fijnaart. Geopend: vr t/m zo, 13.00-18.00 uur.